„ÚGY LÁTTAM, FELADATTÓL FELADATIG ÉL.” (J. ZS.)

BÚCSÚZUNK ITTZÉS MIHÁLYTÓL
(1938-2018)

„Jöjjetek énhozzám mindnyájan,
akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve,
és én megnyugvást adok nektek.” (Máté 11, 28)

†

Tudatjuk mindazokkal, akik szerették és tisztelték, hogy

ITTZÉS MIHÁLY

zenetanár, zenetudós, a kecskeméti Kodály Intézet nyugalmazott igazgatóhelyettese,
a Kodály Társaság volt elnöke, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja
2018. június 12-én méltósággal viselt súlyos betegség után életének 80. esztendejében csendben elaludt.

Búcsúztatása a kecskeméti evangélikus templomban (Arany János u. 1.) lesz
2018. június 22-én, pénteken,
14.30-tól zenés emlékezés, 15 órától liturgikus búcsúztató istentisztelet keretében.
A temetésre családi körben kerül sor a református temetőben.
16.30-tól a református konviktusba várunk mindenkit emlékező összejövetelre, részvétet nyilvánítani is itt lehet 17.30-tól.

Hiányolják:
felesége: *Ittzésné Kövendi Kata,* gyermekei: *Tamás, Gergely, Ádám,* testvérei: *Erzsébet, János*
és hozzátartozóik
unokái: *Péter, Klára, Berta, Márta, Ágnes, Márton,* valamint kiterjedt rokonsága, barátai, kollégái, munkatársai

Kérjük, hogy a koszorúra szánt összeget a Magyar Kodály Társaság számlájára utalják át
az Ittzés Mihály által megálmodott kecskeméti koncertek megvalósítására. Bankszámlaszám: 11706016-20822228

Dr. Ittzés Mihályt a Magyar Művészeti Akadémia, a Kodály Intézet és a Kodály Intézetért Alapítvány saját halottjának tekinti.

A zenés megemlékezés a kecskeméti evangélikus templomban 2018. június 22-én 14.30-kor kezdődött, melyet 15 órától a liturgikus istentisztelet követett. Az áldás után, még a záróének előtt került sor az emlékezésekre az alábbi sorrendben, melyek alább olvashatók:

I. *Erdei Péter* (Liszt Ferenc- és Bartók-Pásztory díjas karnagy, érdemes művész, a LFZE c. egyetemi tanára, a Kecskeméti Kodály Intézet ny. főigazgatója) a Kecskeméti Kodály Intézet szavai nevében búcsúzott;

II. *Vashegyi György* (a LFZE tanára, a Purcell Kórus és Orfeo Zenekar Liszt Ferenc-díjas alapítója-karmestere, az MMA elnöke) a Magyar Művészeti Akadémia képviseletében megírt gondolatait – külföldi útja miatt, távollétében – Kiss B. Attila tolmácsolta;

III. *Jámbor Zsolt* (a kecskeméti Református Kollégium Gimnáziumának ének-zenetanára, karnagy) a Magyar Kodály Társaság és a Társaság Kecskeméti Tagcsoportja képviseletében búcsúzott;

IV. *Buda Ferenc* (a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, Kossuth- és József Attila-díjas költő, műfordító, az Írószövetség Duna–Tisza-közi csoportjának titkára, Kecskemét Díszpolgára) Kecskemét városa képviseletében búcsúzott Ittzés Mihálytól 2018. június 22-án a kecskeméti evangélikus templomban.

I.
ERDEI PÉTER

Kodály Zoltán születésének 125. évfordulóján, 2007. december 16-án a Kecskeméti Kodály Intézetben tartott ünnepi megemlékezés egy köszöntővel vette kezdetét, melyen Erdei Péter főigazgató méltatta prof. dr. Ittzés Mihály nyugalmazott főigazgató-helyettes, Kodály-kutató munkásságát, s adta át neki „A Kodály Intézetért” emlékplakettet (Kecskemét Megyei Jogú Város)

„Boldog ember az, aki nem jár gonoszok tanácsán, bűnösök útján meg nem áll, és csúfolódók székében nem ül. Hanem az Úr törvényében van gyönyörűsége és

az ő törvényéről gondolkodik. Olyan lesz, mint a folyóvizek mellé ültetett fa, amely ideje korán megadja gyümölcsét és levele nem hervad el, és minden munkájában jó szerencse lészen."

Az elmúlt évtizedek során számtalanszor eszembe jutott az első zsoltárnak ez a néhány verse, amikor kedves barátomról, pályatársamról, Ittzés Mihályról gondolkodtam. Igen, minden munkájában jó szerencse lészen, mondja a zsoltáros, és valóban így volt. Hit, szorgalom, kitartás, gondosság, következetesség és jó lelkiismeret, mindenek fellett pedig önzetlenség jellemezte az ő életét, távozásával pótolhatatlan űrt hagyva családban, Kodály Intézetben és a magyar zenei életben.

Fiatal korában az ember a példaképeit talán leginkább a családban és a tanárai között keresi és találja meg. Később, a felnőtt élet elején pedig az idősebb pályatársak között. Így voltam ezzel én is, és közülük a leginkább meghatározó Ittzés Mihály volt. 55 évig ismertük egymást!

Először 1963-ban találkoztunk, amikor ő befejezte a zeneakadémiai tanulmányait, én pedig elkezdtem. Ő 1973. szeptember 1-től az akkor alapított Kodály Intézet első teljes állású oktatója lett, én egy évvel később, 1974 őszén kerültem ide. Attól kezdve együtt építettük, fejlesztettük a Kodály Intézetet azzá, amivé lett.

Több mint 20 éven keresztül állt mellettem főigazgató helyettesként. A mindennapok küzdelmei során derült ki, milyen sok közös van családi hátterünkben, neveltetésünkben, erkölcsi elveinkben, világnézetünkben. Mind szakmai, mind emberi vonatkozásban példaképemmé vált. A hivatali viszony szerencsére hamar kölcsönös megbecsüléssé, majd egyre szorosabb és őszintébb barátsággá alakult.

Az évek során sokat vitáztunk is, hol egyik, hol másikunk érvelt meggyőzőbben, de mindig békében váltunk el. Évekig próbálkoztunk azon, hogy a hazai énektanárképzés kodályi alapokon nyugvó, intézményes formáját megvalósíthassuk az Intézeten belül, de ez sajnos nem sikerült, s ez mindkettőnknek örök fájdalma maradt!

Közös munkánk első időszakában többször voltunk együtt külföldön. Elfordult, hogy mielőtt sorra került, előző este megkértem, olvasná fel nekem szállodai szobámban az angol nyelvű előadását. Soha nem vette rossz néven, sőt inkább köszönettel vette, s másnap sikeresen ment minden.

Ittzés Mihály építette ki a Kodály Intézet könyvtárát és archívumát, amely a néhány kötetes kézi könyvtárból mára az ország egyik legjelentősebb zenei

gyűjteményévé nőtt. Az archívumban pedig sok olyan felbecsülhetetlen értékű dokumentum, kézirat, jeles személyiségek hagyatéka található, amely bőséges kutatni valót ad a tudós érdeklődőknek jó néhány évtizedre. Többek között ez a munka vezetett oda, hogy 1982-ben Kodály Zoltánné Péczely Sarolta asszony Kodály egykori budapesti lakását teljes berendezésével, könyvtárával együtt Intézetünk gondjaira bízta.

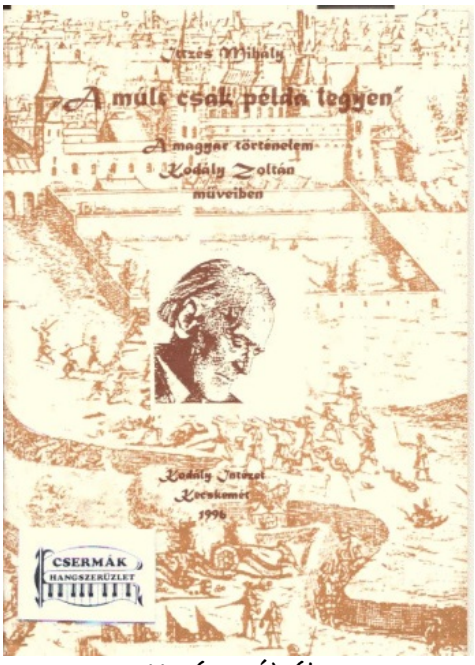

Ittzés Mihály
„A múlt csak példa legyen"
A magyar történelem Kodály Zoltán műveiben

Mihály saját szakmai érdeklődése szorosan kapcsolódik az előbbiekhez. Kodály életművének mindhárom területéhez kapcsolódva születtek forrásértékű tanulmányai, előadásai, melyek végül doktori értekezéssé álltak össze. Nem volt könnyű rábeszélni őt, hogy minden készen áll, csak éppen el kell indítani az eljárást. Sokan tudjuk itthon és a nagyvilágban, hogy ő volt Kodály életművének talán legalaposabb ismerője!

De foglalkozott Kodály kortársainak, tanítványainak munkásságával, Kecskemét zenei múltjával is, ezt igazolják az alábbi kötetek is: In memoriam Nemesszeghy Márta, …Bodon Pál, …Vásárhelyi Zoltán, …Csenki Imre.

Bárdos Lajosról monográfiát készített. És tervezte a Kodály monográfiát is.

Írt tankönyveket az egykor volt óvónői szakközépiskola számára. Szerkesztette az Intézet évkönyveit, segítette fiatalabb kollégáink publikációinak megjelenését, terjesztését. Mindezt pedig olyan természetes önzetlenséggel és jóakarattal tette, ami példátlan. Ugyanilyen példaértékű volt az a tevékenység,

amit a NKA Zenei Kuratóriumának elnökeként egy cikluson át végzett, amikor is megpróbálta a majdnem lehetetlent, vagyis pártatlanul, kizárólag értékalapon elosztani a rábízott javakat.

Gazdag, termékeny életet adott a Teremtő Ittzés Mihálynak. Bámulatra méltó szaktudása, legendás memóriája biztos útjelző volt neki magának és minden arra figyelőnek. Ötletgazdagsága szinte kifogyhatatlan volt, de mindig kötődött a szóban forgó kérdés mélyre ható ismeretéhez!

Életét szolgálatnak tekintette, szerényen, önzetlenül, soha nem hivalkodva öntötte, osztotta tudását a tanítványainak, a kollégáinak, és mindenki másnak.
Mindezeken túl pedig ember volt a szó legnemesebb értelmében, kedvességével, humorával minden munkatársát elbűvölte. Nagyon szerettük őt. Most, hogy az Intézet épületének felújítása elkezdődik, végig futott lelki szemeim előtt az elmúlt több mint 40 év. Bármilyen szép lesz az épület a felújítás után, az ő hiánya most már mindig jelen lesz a falak között.

Az utóbbi 2-3 évben az volt az érzésem, hogy erőt vett rajta valami kényszerű sietség, egyre többet vállalt, mintha versenyt futna az idővel. A munka lázában égett, sokszor hajnalig ült a számítógép mellett. Járta az országot, jelen akart lenni minden rendezvényen, amit a Kodály Társaság szervezett. Sokszor kértem, válogasson, ossza meg a tenni valókat, de ebben nem figyelt rám.

Márai Sándor Füves Könyvében írja a következőt: *„Nem segít semmi, a végén el kell égni, ha azt akarod, hogy valami megmaradjon abból, ami életed értelme volt. Az élet anyagát, a test szövetét is oda kell dobni a lángoknak, melyek egyszerre perzselnek kívülről és belülről.”*

Az ő életének értelme Kodály szolgálata, a kodályi életmű hűséges védelme és terjesztése volt. Neve, munkája, mint a világító torony áll most és fog állni a jövőben azok előtt, akik a magyar zenetudományt hivatásuknak tekintik.

A Kodály Intézet és a Kodály Intézetért alapítvány minden munkatársa a legnagyobb szeretettel és tisztelettel fogja őrizni dr. Ittzés Mihály emlékét. Isten veled, kedves Miska barátom! Pihenésed legyen békés, hiszen életed művének fája tovább él, levele nem hervad el, és a zsoltárossal szólva: *„minden munkádban jó szerencse lészen!”*

II.
VASHEGYI GYÖRGY

Ittzés Mihály (Czagány Balázs felvétele)

Kedves Kata Asszony, kedves Tamás, Gergely, Ádám, kedves Családtagok, tisztelt Egybegyűltek, gyászoló Gyülekezet!

Szomorú szívvel írom e szavakat, a Magyar Művészeti Akadémia képviseletében. Kérem, bocsássanak meg nekem, ha ez a megemlékezés a hivatalos tiszteletadásnál személyesebb hangulatú lesz, adózván az – értékes és évek óta tartó, hivatalos kapcsolat mellett – általam magánemberként is mélyen szeretett Mihály emlékének.

Dr. Ittzés Mihály 2013 óta Akadémiánk rendes tagja, az Intézményt odaadó, segítő, mindig előrevivő gondolataival, ha kellett, építő kritikáival szolgáló művész-tudósa volt. Művész-tudósnak nevezem, hiszen Rá mindkét elnevezés, a szó legmélyebb értelmében volt igaz. Bár én sajnos már nem láthattam-hallhattam őt kórust vagy zenekart vezetni, de az a legmélyebb Értés, Átérzés, ahogyan ő a muzsikához viszonyult, művész létét is igazolta. Tudós egyéniségét pedig szinte lehetetlen egészében méltatni: a magyar Kodály-kultusz és pedagógiai képzés egyik, mindvégig Kodály gondolataihoz hű, fő oszlopa volt. Annak, aki Magyarországon és a nagyvilágban Kodály filozófiájával foglalkozott, dr. Ittzés Mihály munkássága megkerülhetetlen. Műveinek hosszú sora világította meg és szolgálta hazánk legfontosabb zenepedagógiai vonulatát.

Ahogyan élőszóban, úgy írott műveiben is minden szava igaz és jelentéssel bíró volt. Mihály egyike maradt azon keveseknek, akik mindig igazul beszéltek; soha nem „viselkedett” a helyzet vagy személy kedvéért, hanem a másik embert – rangjától vagy pozíciójától függetlenül, azonos módon – megtisztelve, mindenkinél szerényebben, a legigazabb Krisztusi alázattal élte életét.

Először a 2000-es évek elején a Nemzeti Kulturális Alap Zenei Kollégiumában dolgozhattam vele együtt, ismeretségünk hamar barátsággá vált. Széles és mély műveltsége, szakmai megbízhatósága mellett rendkívül értékes segítségnek bizonyult szerteágazó ismerete a magyar kultúra képviselőiről. Figyelemmel kísérte kollégáit, különös tekintettel az újabb és újabb ifjú tehetségekre.

Később Szutrély Katin, feleségemen keresztül – akinek Mihály a Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézetben igazgatóhelyettese volt – beleláthattam a Kodály Intézetben végzett munkájába is. Feleségem fiatal, kezdő tanárként kerülhetett ebbe a kivételes Intézménybe, és Miska mindig támogatta, segítette, okította őt – szinte észrevétlenül, sohasem éreztetve vele az idősebb, mérhetetlenül tapasztaltabb, óriási tudással bíró kolléga fölényét. Mindig úgy tanította, mintha csak épp véletlenül eszébe jutott volna egy-egy éppen használható cikk, könyv; esetleg egy-egy kevésbé ismert dal, melyet megosztott kolleginájával. Ám ezek a tanácsok mindig alaposan átgondolt ideák voltak, kivétel nélkül minden alkalommal a másik javát szolgálva.

Miska tanított, kutatott, fáradhatatlanul fejlesztette az Intézet Archívumát; ha fizikailag lehetséges volt, minden, a Kodály Intézethez fűződő tudományos vagy zenei eseményen részt vett, és mindig mindenkihez volt pár kedves szava, egy-egy halkan elmondott, remek szóvicce... Ám félreértés ne essék: a kedvesség és szerénység tartást és erőt takart, Mihály mindig kiállt az általa képviselt ügyek igazságáért.

És kérem, végül engedjenek meg még egy személyes emléket: Miska és Kata hosszú évek óta, szervezett utazások keretében hozták az érdeklődőket együtteseim, a Purcell Kórus és Orfeo Zenekar budapesti koncertjeire, de nyilván ugyanígy vitték az embereket más érdekes hangversenyekre is. Ritka manapság ez a fajta igény a népnevelésre, a fáradhatatlan szomjúhozása a kultúrának. Még alig több, mint egy hónapja május 15-én, Händel *Messiás*ának előadása után, melyet már csak az internetes közvetítés jóvoltából tudott Miska meghallgatni, még ezután a koncert után is írt nekünk, megtisztelve figyelmével és szeretetével.

Majd még egyszer, Pünkösd áldásától kísért utolsó találkozásunkkor is az Akadémia és az oktatás fejlődése, előbbre-vitele foglalkoztatta. Minden

területen végtelen űrt hagy maga után, s jósága, tisztessége, emberi és szakmai alázata mindenki számára példaértékű marad.

Drága Miska, adjon a Jóisten erőt Tieidnek, kikben annyi örömöd telt, a hiányoddal való küzdelemhez! Emlékedet szeretettel, tisztelettel megőrizzük.

„Az igazakat te mind megtartod,
A kegyeseket megoltalmazod.
A szegényeket felmagasztalod...”

Isten nyugtasson békében!

III.
JÁMBOR ZSOLT

Ittzés Mihály **(**Hírös Naptár)

Tisztelt gyászoló család, gyászoló gyülekezet!

„Mi szép az emberi élet, midőn a mindennapiság parányi köréből kiemelkedik; s magát valami nagy és szent, és milliomokat érdeklő cél után intézi! Mi szép világosító csillagként tűnni fel ezrek előtt; és szabadon, de által melegűlt lélekkel választani magának pályát; s azt jó- és balszerencse közt, örökre tiszta és soha nem hidegűlő szenvedelemben futni meg!”

Kölcsey Ferenc: Emlékbeszéd Kazinczy Ferenc felett című írásának néhány sorát idéztem.

Dr. Ittzés Mihály 2007-től társelnöke, 2012-től elnöke volt a Magyar Kodály Társaságnak. 1993 és 2001 között a Nemzetközi Kodály Társaság alelnöke volt. Méltó elődeihez, annak ellenére, hogy sok szempontból egyre nehezebb a Társaság munkájának szervezése, irányítása.

A Magyar Kodály Társaság célja:
a) Kodály Zoltán teljes szellemi hagyatékának ápolása, népszerűsítése:
b) zeneműveinek, pedagógiai és tudományos munkásságának a lehető legszélesebb körben való megismertetése;
c) zenei nevelési eszméinek életben tartása és gyakorlati alkalmazásuk szorgalmazása és segítése;
d) szellemiségének, művelődéspolitikai és közéleti szerepvállalása példájának ébrentartása.

Ez az alapszabályban megfogalmazott célrendszer maga Ittzés Mihály, hiszen megélt világnézetének tekintette e feladatsor elvégzését. A Társaságban végzett munkájának ismertetése lehetetlen. Mérhetetlen és szerteágazó. Csak néhány dolgot említek, ami mérföldkő:
2007 – az általa szerkesztett *Kodály 125 - Képek és dokumentumok Kertész Gyula gyűjteményéből* című kiállítása;
2010 – első ízben került sor a Kodály Zoltán nevét viselő iskolák országos találkozójára;
2010. december 22-én indult meg honlapunk;
2012-ben jelent meg (a Hungarotonnal közösen) a Bicinia Hungarica és Tricinia hanglemez-összkiadása, melynek kezdeményezője volt;
2018 – Serkenj fel, Kodály vetélkedő középiskolások részére több mint 100 kárpát-medencei iskola részvételével;
Vissza-visszatérő gondolata volt Kodály zeneszerző tanítványai művészetének minél jobb megismertetése;
Hangverseny ötletek százai fűződnek nevéhez. Melyekből kiderült összehasonlíthatatlan tudása Kodályról, a magyar zenetörténetről, népzenéről, irodalomról, képzőművészetről. S mindez személyiségének egyedi harmóniájává állt össze. Nemcsak tudója, de hirdetője, terjesztője is volt vállalt világnézetének.

Úgy láttam, feladattól feladatig él.
Vonatozott hétfőn, és a többi napokon. Volt úgy, hogy reggeltől estig kétszer járta meg a Kecskemét-Budapest távolságot. Utazott az ország és a Kárpát-medence minden részébe, konferenciákra, találkozókra, hangversenyekre, fesztiválokra. Mindenütt ott volt.

Feladatának tartotta, hogy jelen legyen, de ugyanakkor ez tájékozódást is jelentett, mert ismerni akarta a „rábízott nyájat”, és annak helyzetét, lehetőségeit. Hatalmas tudás és tapasztalat birtokába került e rengeteg időt és energiát emésztő elkötelezettséggel.
Elvállalt mindent, ami segítette a zenei nevelés, a magyar zenetudomány, és hangversenyélet fejlődését: doktori disszertációk konzulensi munkáját, cikkek, dolgozatok írását. Beszédeket, előadásokat tartott, tankönyvet írt, tanfolyamokat vezetett, bizottságok, társaságok munkájában vett részt. És az áldatlan anyagi viszonyok miatt az állandó pályázatírást, s annak elszámolását is feladatának tekintette.

Végtelen munka, ami nem más, mint szolgálat. Ellenszolgáltatás nélkül, ügyszeretetből.
S mindezt a lehető legprecízebb módon tette. Pontosság, hitelesség jellemezte: a magyar nyelv szabályaiban éppúgy, mint a zenetörténeti tényekben, a műveltség minden szegletében, a pénzügyi elszámolásokban. Számára ez volt a természetes, és munkatársaitól is ezt várta el.

Szigorú, de megértő türelemmel, szeretettel fordult felénk, helyreigazítva, és egyben elnézve gyarlóságunkat. Tanulhattunk Tőle, hiszen a tisztesség, becsület és igényesség szelleme hatotta át a Vele együtt munkálkodókat is.
Segített ebben egyéni humora. Fanyar, szóviccekre, műveltségére épülő jókedve, ott kacsintott ránk a szeme sarkából.

Hihetetlen memóriája nem volt hivalkodó, mert minden adatot azért őrzött meg, hogy a későbbi feladatok megoldása gyorsabb, hitelesebb legyen. Csak eszköz volt számára.
Viszont nem szerette a nyöszörgést, az önsajnálatot, helyette mindig valami pozitív aktivitást, jövőképet várt el.

Sajnálatosan, úgy gondolta, hogy a feladatok többségét csak Ő tudja megoldani. Legyünk őszinték: túlvállalta magát. Így jutott jóval kevesebb idő családra, pihenésre.

Kórházi beszélgetésünk alkalmával mondta, hogy szeretné lezárni a rábízott feladatokat, s reméli, utána lesz ideje saját dolgaira is. A halálát követő napokban arra gondoltam, nem volt rá elég az idő. Ma már úgy látom, pont ezek voltak saját dolgai: a Kodály örökség ápolása, a magyar zenei nevelés és zeneművészet szolgálata.

A titok hitében rejtőzködik, ennek segítségével sáfárkodott jól talentumaival mindannyiunk javára. Számára a karrier ez a „jól sáfárkodás” volt, semmiképpen sem az elismerések, kitüntetések sokasága.

Így maradt végtelenül szerény.

Emléke nem egyhelyben álló, megingathatatlan szobor, hanem tovább élő, jövőt alakító példa.
Ezért fontos, hogy folytassuk a szolgálatot, és Nagy László gondolatával: Vigyük át a szerelmet a túlsó partra. Magunkban újrafogalmazva, csíraként hordozva Ittzés Mihály megírt és meg nem írt „Visszatekintéseit”!

Adjunk hálát Istennek, hogy itt volt közöttünk!

IV.
BUDA FERENC

A valaha mindkettőnket jó akarattal polgárává fogadó város: Kecskemét nevében küldöm utánad a búcsú szavait, Barátom, Ittzés Mihály.

Kevés híján fél évszázadot ölel magába az az időszakasz, amit közöttünk s velünk végigéltél. A hol csendes, hol meg zajos évek-évtizedek során itt teljesedett ki munkásságod, amelynek lényegét s legfőbb célját kellő tömörséggel talán így foglalhatnánk szavakba: legyen a zene által rend a lelkekben.

Szellemi alkotó tevékenységed méltó értékelése a szakmai hozzáértőkre hárul. Jómagam, mint tollal bánó halandó, mindenképp kiemelném, hogy folyóiratunknak, a Forrásnak avatott s megbecsült szerzői közé tartoztál.

Meg kell vallanom: bennem az is tiszteletet s elismerést ébresztett irántad, hogy Te nem csupán hajlamos, de képes is voltál időről-időre egyazon gyeplőszárra vonni a választott hivatás meg a közéleti késztetés olykor szétfelé húzó erőit.

Személyeddel, személyiségeddel kapcsolatban roppant nehéz lesz megszoknunk a mostantól kezdve beálló végleges múlt időt. Kiáltó, nagy hiány marad utánad.

Bizakodnunk kell mégis, hogy a tehetség, a szorgalom s a cselekvő jóakarat révén reményteli új sarjak fakadnak s nőnek föl a kidőlt fa üresen hagyott helyén.

Csupán a magam nevében - ám tanulságként is - még ennyit: Mi ketten, bár kölcsönös volt az egymás iránti őszinte megbecsülés bennünk, ráadásul még a fiaink is iskolatársak voltak, a szükségesnél s a lehetségesnél sokkalta ritkábban ültünk le egymással egy kis eszmecserére. Késő bánattal gondolok immár végképp elmaradt találkozásainkra - hisz életünk alig több mint néhány kézfogásnyi.

Isten adjon, Mihály, Tenéked nyugodalmat, barátaidnak s tisztelőidnek tartós emlékezetet, Szeretteidnek pedig békét, erőt és vigasztalódást.

A zenés emlékezés és a liturgikus búcsúztató résztvevői a kecskeméti evangélikus templomban (MMA felvételei)